

ความคิดเห็นของนักการศึกษาด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยา และผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนว
เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

นางสาวศศิธร ลิ้มรัตน์

ศูนย์วิทยพัทยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-545-2

013740

174 26996

OPINIONS OF COUNSELOR EDUCATORS AND SCHOOL COUNSELORS
CONCERNING SECONDARY SCHOOL COUNSELOR COUNSELING COMPETENCIES

Miss Sasitorn Limratana

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของนักการศึกษาด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยา และผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนวเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดย

นางสาวศศิธร ลิ้มรัตน์

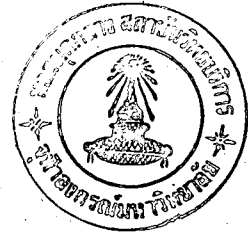
ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.จิ้น แบรี่

รองศาสตราจารย์ วัชรีย์ ทรัพย์มี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส)

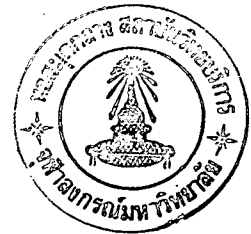
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จิ้น แบรี่)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วัชรีย์ ทรัพย์มี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของนักการศึกษาด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยา และผู้
ปฏิบัติหน้าที่แนะแนว เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
ของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ชื่อนิสิต นางสาว ศศิธร ลิ้มรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.จัน แบริ
 รองศาสตราจารย์ วชิร ทรัพย์มี
ภาควิชา จิตวิทยา
ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักการศึกษาด้าน
การปรึกษาเชิงจิตวิทยา และผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนว เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการปรึกษาเชิงจิต-
วิทยาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วย นักการศึกษา
ด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจำนวน 76 คน และผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนวจำนวน 100 คน
รวมทั้งสิ้นจำนวน 176 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2526 ทำการเก็บรวบรวมข้อ
มูลโดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็นแบบมาตรประมาณค่า 6 ระดับ เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการ
ปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวทางจากการศึกษาองค์ประกอบ
ของสมรรถภาพที่ใช้วัดสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของนักจิตวิทยาการปรึกษาของสมาคมการปรึกษา
และการพัฒนาแห่งสหรัฐอเมริกา (AACD) เป็นหลัก แบบสำรวจประกอบด้วย 25 สมรรถภาพ
163 ข้อรายการ ซึ่งแบ่งเป็น 4 หมวด ดังนี้คือ 1) การปรึกษาเป็นรายบุคคล 2) การ
ปรึกษาในโรงเรียน 3) การปรึกษาสำหรับครอบครัว 4) การปรึกษาเป็นกลุ่ม

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
ทดสอบระดับความมีนัยสำคัญโดยใช้การทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างประชากร
ทั้งสองเห็นว่า ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในองค์-
ประกอบของสมรรถภาพในแต่ละด้าน โดยมีระดับความจำเป็นต่าง ๆ ตั้งแต่จำเป็นจนถึงจำเป็นมาก
ที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของ
สมรรถภาพด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ที่สมาคมการปรึกษาและพัฒนาแห่งสหรัฐอเมริกากำหนดไว้
ทุกข้อรายการ 2) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างประชากรพบว่า ทั้งสอง
กลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่

Thesis Title Opinions of Counselor Educators and School
Counselors Concerning Secondary School Counselor
Counseling Competencies
Name Miss Sasitorn Limratana
Thesis Advisor Dr. Jean Barry
Associate Prof. Wacharee Supmee
Department Psychology
Academic Year 1985

Abstract

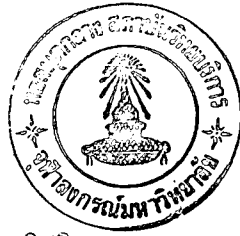
The main purpose of this research was to investigate and compare the opinions of counselor educators and school counselors concerning secondary school counselor counseling competencies. The population surveyed for this study included 176 persons : 76 counselor educators and 100 school counselors. These persons were contacted during the first semester of the academic year 1983. The data collection instrument was a 6 point rating scale questionnaire, constructed by the researcher on the basis of a list of counseling competencies developed by the American Association for Counseling and Development (AACD). This questionnaire was divided into 25 competency categories, with a total of 163 items covering the following four areas : 1) individual counseling ; 2) school counseling ; 3) family counseling ; 4) group counseling.

The data were then statistically analysed by computing percentage, arithmetic means, standard deviations, and t-tests. The research findings showed that 1) both counselor educators and school counselors rated the necessity of all the school counselor counseling competencies listed in the questionnaire at various levels from average to very high. Such results indicated that the opinions of the population surveyed concurred with the AACD list of competencies and therefore showed that

such a list was appropriate in determining Thai secondary school counselor competencies ; 2) on most items, there was no significant difference at the .01 level between the opinions of the counselor educators, and those of the school counselors.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.จิ้น แบรี และรองศาสตราจารย์ วชิร ทรัพย์มี อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัยที่ได้ให้การปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ และตรวจปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความใส่ใจมาโดยตลอด และรองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ โคตรจรัส และผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจนทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านที่ปรากฏนามในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสำรวจให้มีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหาสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อาจารย์ นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และครูแนะแนว ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ร่วมมือให้ความช่วยเหลือในการตอบแบบสำรวจ ทำให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.มิลินทร์ สำเภาเงิน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ขอขอบคุณ คุณกาญจนา เดชชัย คุณนิศย์ บุหงามงคล คุณสมพงษ์ สังข์ประสิทธิ์ คุณปราณี รัตนมาลากร และเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยให้การจัดทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลงด้วยดี ขอขอบคุณ คุณณภาพร บรรลือ คุณศิริพร พูนจำเริญ และคุณนิตา วงศ์เพชรอนันต์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์เป็นรูปเล่ม

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำนวน สามพันสองร้อยบาทถ้วน

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ ผู้ให้การสนับสนุนเพื่อให้ผู้วิจัยได้มีการศึกษา มาโดยตลอด

ศศิธร ลิ้มรัตน์

20 พฤษภาคม 2529

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความหมายของการแนะแนว	2
ความหมายของการปรึกษาเชิงจิตวิทยา	3
ประวัติการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา	4
ความหมายของสมรรถภาพ	10
การจัดการศึกษาแบบยึดสมรรถภาพหรือตั้งพื้นฐานความสามารถเป็นเกณฑ์	11
วิธีการศึกษาหาสมรรถภาพหรือพื้นฐานความสามารถเป็นเกณฑ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	29
ขอบเขตของการวิจัย	29
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	29
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	31
2 วิธีดำเนินการวิจัย	32
กลุ่มตัวอย่างประชากร	32
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 การอภิปรายผลการวิจัย	112
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	150
บรรณานุกรม	155
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัย	163
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	173
ภาคผนวก ค. รายชื่อหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	175
ภาคผนวก ง. แบบสำรวจประกอบการวิจัย	182
ประวัติผู้วิจัย	207

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการกระจายร้อยละของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสำรวจ	39
2	แสดงการกระจายร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ	40
3	แสดงการกระจายร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามวุฒิของวิชาชีพ	41
4	แสดงการกระจายร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ...	42
5-16	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างความคิดเห็นของนักการศึกษาด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนว เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นรายบุคคลของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา	44
17-21	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างความคิดเห็นของนักการศึกษาด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนว เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในโรงเรียนของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา	76
22	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างความคิดเห็นของนักการศึกษาด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนว เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับครอบครัวของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา	89
23-29	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างความคิดเห็นของนักการศึกษาด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนว เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา	93